

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

Simulare pentru clasa a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÉTEL

(30 punct)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrásokat:

A. „[Olaszországban] (Italia) 1920 őszén a munkások újra elkezdének dolgozni; abban a békés hangulatban, azzal a céllal, hogy egy <megelőző ellenforradalmat> robbantson ki, a fasiszta mozgalom lendületet kap. A fasiszta mozgalmat 1919 márciusában, Benito Mussolini alapította Milánóban, egy volt szocialista, akit 1914-ben kizártak a pártból, mert Olaszország hadba lépését hirdette [...]. A kezdeteiben, a mozgalom leszerelt katonákból, fiatal tisztekből és az elit egységek nemrég leszerelt katonáiból toborozta tagjait, akik visszatérve a civil életbe célvesztetté és gyakran munkanélkülivé váltak. [...] A mozgalom ideológiája és programja még nem tisztult le. Ez pedig, a nacionalista és forradalmi szakszervezeti mozgalmaktól kölcsönvett tézisek keverékét eredményezte, hangsúlyosan demagóg vetülettel, amely összefogta mindazokat, akik a <polgári> rendszert hibáztatták a megtapasztalt nehézségekért.

1920 őszéig a fasizmus megőrzi a kiscsoportosulási jellegét. A fasizmus a nagy forradalmi hullám hanyatlásával, a nagy földbirtokosok és bizonyos ipari körök támogatásával vesz lendületet, akik számára rövid időn belül az ellenforradalmi terror eszköze lesz.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

B. “Mussolini rendszerét négy alapelv uralta. Elsősorban [...] az <állam elsőbbsége>, amely mindent képvisel, miközben az állampolgár nem jelent semmit [...]. Másodsorban, a <vezér elsőbbsége>, amelyet <A Vezérnek mindig igaza van> alapelv szimbolizál. Ezen elv gyakorlatba ültetése érdekében a hagyományos intézményeket megfosztották tartalmuktól (a monarchia egyszerű képviseleti szerepe, a Szenátus fasisztákkal való benépesítése), vagy feloszlatták őket, mint a Képviselőházat, amelyet 1938 októberében a fasiszták és a korporációk Házára cserélnek, miközben az egész hatalom a Vezér kezében összpontosul, aki egyidőben kormányfő, a korporációk minisztere és a hadsereg főparancsnoka. Harmadsorban, <a párt elsőbbsége> amelyet az állammal azonosítanak. [...] És végül, a sajtó [...], a rádió, a mozi és a plakátok által a rendszer arra törekedik, hogy felszámoljon minden kritikai szellemet és minden állampolgárt a fasizmus tökéletes katonájává tegyen, aki kész a <nemzet elsőbbségét> biztosítani, Olaszországot az európai hatalmak legnagyobbikává téve.”

(P. Thibault, *Istoria universală*)

A fenti források alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezetek meg egy politikai intézményt a **B** forrásból. **2 pont**
2. Pontosítsatok, az **A** forrásból, egy olyan információt, mely a fasiszta mozgalom tagjaira vonatkozik. **2 pont**
3. Említsétek meg azt a politikai vezetőt és azt a történelmi térséget, melyre úgy az **A**, mint a **B** forrás is vonatkozik. **6 pont**
4. Írjátok le a vizsgalapra annak a forrásnak megfelelő betűjelet, amely azt támasztja alá, hogy a fasiszta mozgalom programja még nem tisztult le. **3 pont**
5. Írjátok a vizsgalapra, a **B** forrásból kiemelt, két olyan információt, amelyek között ok-okozati összefüggés van, pontosítva mindkét információ szerepét (*ok*, illetve *okozat*). **7 pont**
6. Mutassatok be a jelenkori Európából két politikai rendszert, másokat, mint, amelyekre a fenti források utalnak. **6 pont**
7. Említsetek meg a jelenkori Európában létező államforma egy jellemzőjét, mást, mint, amely már megjelenik a **B** forrásban. **4 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrást:

„2. cikk:

[...] (2) Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és a bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.

(3) Az Unió egy belső piacot hoz létre. Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű [...] szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. [...]

6. cikk:

(1) Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának (Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene) [...] Strasbourghban 2007. december 12-én kiadott szövegében foglalt jogokat, szabadságjogokat és elveket, mely ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. [...]

II. Cím

8. cikk:

Az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét, az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik. Uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

8.A cikk:

[...] (2) Az állampolgárokat, uniós szinten, közvetlenül képviselik az Európai Parlamentben (Parlamentul European). A tagállamokat az Európai Tanácsban (Consiliul European) állam- vagy kormányfőik képviselik és a Tanácsban a kormányaik, amelyek a maguk során demokratikus módon felelnek nemzeti parlamentjeik vagy állampolgáraik előtt.

(3) Minden állampolgárnak joga van részt venni az Unió demokratikus életében. A döntéseket minél nyitottabb és az állampolgárhoz minél közelebbi módon hozzák.”

(*Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, 2007*)

A forrás alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezzétek meg azt a strasbourgi dokumentumot, melyre a fenti forrás utal. **2 pont**
2. Pontosítsátok azt a századot, melyre az adott forrás vonatkozik. **2 pont**
3. Említsétek meg az Európai Unió két intézményét, az adott forrás alapján. **6 pont**
4. Említsetek meg az Európai Unió belső piacára vonatkozó két információt, az adott forrásból kiindulva. **6 pont**
5. Alkossatok, az adott forrásból kiindulva, egy véleményt az Európai Unió állampolgáira vonatkozóan, és támasszátok alá a fenti forrásból vett két információval. **10 pont**
6. Érveljete, egy megfelelő történelmi ténnyel, azon kijelentés mellett, mely szerint az integráció folyamata a XX. század második felében Európa egyik jellemzője. (Pontozzák a megfelelő történelmi tény bemutatását és az ok-okozatiságot, valamint a következtetést kifejező szavak használatát.) **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjatok egy, megközelítőleg két oldalas esszét a jelenkori Románia(România) és Európa témában, figyelembe véve a következőket:

- mutassátok be a jelenkori román kultúra egy jellemzőjét;
- említsétek meg a technológia fejlődésének két okát és ennek két következményét a második világháború utáni Európa mindennapi életére nézve;
- pontosítsátok a második világháború utáni Románia falusi gazdaságának egy jellemzőjét;
- fogalmazzatok meg egy véleményt a második világháború utáni Románia városi gazdaságára nézve és ezt támasszátok alá egy történelmi érveléssel.

Figyelem! Pontot ér a megfelelő történelmi nyelvezet használata, az esszé felépítése, az ok-okozati összefüggések kiemelése, a történelmi érv kidolgozása (megfelelő történelmi tény bemutatása, az ok-okozatiság, a következtetést kifejező szavak használata), a történelmi események megfelelő időrendi/logikai sorrendjének, valamint a terjedelmi követelményeknek a betartása is.